

Bijlage

1. De werking van de SDE+

Op 6 december 2017 heb ik uw Kamer uitgebreid geïnformeerd over de vormgeving van de SDE+ in 2018 (Kamerstuk 31239, nr. 277). Op 16 januari jl. heb ik uw Kamer mijn reactie gezonden op vragen van de vaste commissie voor Economische Zaken naar aanleiding van deze brief (Kamerstuk 31239, nr. 278).

De SDE+ compenseert het verschil tussen de kostprijs van een hernieuwbaar energieproject (het basisbedrag per kilowattuur) en de marktwaarde van de geleverde energie (het correctiebedrag per kilowattuur): de zogenoemde onrendabele top. De kostprijs van een hernieuwbare energieproject kan sterk verschillen tussen technologieën en projecten. Om deze reden wordt voor gelijksoortige groepen projecten (technologiecategorieën) vooraf een maximaal basisbedrag vastgesteld. De SDE+ is technologie-neutraal vormgegeven en is gestoeld op concurrentie tussen technologiecategorieën en projecten onderling: projecten die voor een lager basisbedrag inschrijven komen eerder in aanmerking voor subsidie. Op deze wijze stimuleert de SDE+ de opwekking van hernieuwbare energie tegen zo laag mogelijke kosten. Dit proces is objectief en transparant en lokt kostenreductie en innovatie uit. Indien projecten worden afgewezen, is er halfjaarlijks de mogelijkheid om opnieuw mee te dingen in een volgende SDE+-openstelling.

ECN adviseert jaarlijks over de vaststelling van basisbedragen en correctiebedragen per technologiecategorie, zodanig dat het merendeel van de projecten door de combinatie van verwachte marktopbrengsten en subsidieopbrengsten economisch rendabel is. Het adviestraject vindt jaarlijks plaats door middel van een zorgvuldig proces waarbij de laatste inzichten worden meegenomen. Verder maken een marktconsultatie en een review door een internationaal bureau (voor de SDE+ 2018 Fraunhofer en TU Wien) onderdeel uit van dit proces. De tussentijdse en definitieve adviesrapporten zijn raadpleegbaar via de website van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO.nl). Op basis van deze adviezen en de inzichten uit de beheerportefeuille van RVO.nl stel ik jaarlijks de kaders voor de SDE+-regeling vast. Deze kaders worden gepubliceerd in de Staatscourant (Jaargang 2017, nr. 69690).

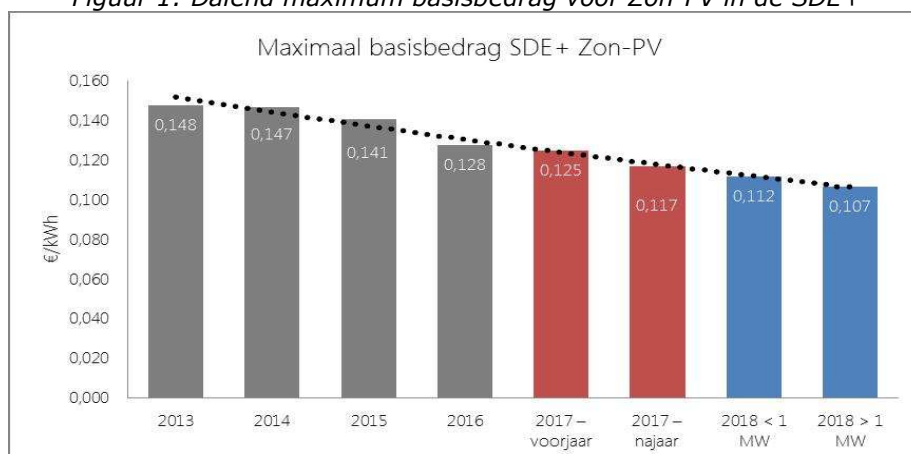
Jaarlijks worden alle technologiecategorieën opnieuw geanalyseerd om te bezien of de basisbedragen en correctiebedragen recht doen aan de ontwikkelingen. Als gevolg van kostenreducties betekent dit dat de maximale basisbedragen in de SDE+ voor veel hernieuwbare energietechnologieën al jaren een dalende trend laten zien, zo ook voor zon-PV. De SDE+ beweegt daarin mee met de marktontwikkelingen, zodat de beschikbare subsidiemiddelen optimaal worden ingezet en projecten adequaat worden gestimuleerd..

2. Vormgeving van de SDE+-regeling voor zon-PV projecten

In de SDE+-regeling 2018 wordt, net als in 2017, onderscheid gemaakt tussen zon-PV projecten met een vermogen kleiner dan 1 MW, waarbij het referentieproject een dakgebonden installatie van 250 kW is en een categorie voor projecten groter dan 1 MW, waarbij het referentieproject een veldopstelling van 5 MW is. Het referentieproject wordt geacht een typisch voorbeeld te zijn van projecten in een technologiecategorie. Uiteraard kennen individuele projecten voor- en nadelen ten opzichte van deze referentie. De categorie groter dan 1 MW heeft met 10,7 cent/kWh een lager basisbedrag dan de categorie kleiner dan 1 MW met 11,2 cent/kWh. Dit komt onder meer door de hogere kosten per eenheid geïnstalleerd vermogen.

Ik heb uw Kamer op 6 december jl. geïnformeerd over mijn voornemen om het maximaal basisbedrag voor zon-PV projecten in 2018 lager vast te stellen dan het niveau in 2017. Dit past bij de snelle kostenreducties in de nationale en internationale markt voor zon-PV systemen.

Figuur 1: Dalend maximum basisbedrag voor Zon-PV in de SDE+

Ook heb ik uw Kamer aangegeven een ander correctiebedrag te gaan hanteren voor eigen verbruik (niet-netlevering) van hernieuwbare elektriciteit opgewekt met zon-PV systemen. Deze maatregel heeft enkel betrekking op de openstelling van de SDE+ 2018 en heeft geen terugwerkende kracht. Ten aanzien van zon-PV is uit de analyse van de projecten in de beheerportefeuille van RVO.nl gebleken dat het merendeel van de opgewekte hernieuwbare elektriciteit wordt ingezet voor eigen verbruik (zie tabel 1). Deze elektriciteit wordt niet ingevoerd op een openbaar elektriciteitsnetwerk. Voor andere categorieën is dit niet of niet noemenswaardig het geval. Deze informatie is voorhanden en betrouwbaar, omdat deze elektriciteitsstromen separaat worden bemeterd en hiervoor ook separaat garanties van oorsprong (certificaten om de herkomst van hernieuwbare energie te bewijzen) worden verstrekt. Per project en per tijdseenheid kan daarom nauwkeurig worden vastgesteld welke kilowatturen zijn ingezet voor eigen verbruik of zijn ingevoerd op het elektriciteitsnet.

Tabel 1: gemiddeld eigen verbruik van gerealiseerde zon-PV projecten uit de SDE+-rondes 2014-2016

Vermogensklasse	Gemiddeld eigen verbruik	Aantal projecten
15 - 50 kWp	64%	801

50 - 100 kWp	65%	247
100 - 250 kWp	62%	91
250 - 500 kWp	80%	15
500 - 1000 kWp	57%	7
> 1000 kWp*	55%	3
Totaal		1164

Zoals uit tabel 2 blijkt, is de waarde van elektriciteit die wordt ingezet voor eigen verbruik significant hoger dan de waarde van elektriciteit die wordt ingevoerd op het openbare net. Indien opgewekte elektriciteit zelf wordt verbruikt, vermijdt dit immers de inkoop van elektriciteit op de markt waarvoor Energiebelasting, Opslag Duurzame Energie en transportkosten verschuldigd is.

Tabel 2: opbouw voorlopig subsidiebedrag SDE+ 2018 voor zon-PV installaties

euro/kWh	0,015 – 1 MW		> 1 MW	
	Netlevering	Eigen verbruik	Netlevering	Eigen Verbruik
Basisbedrag SDE+ 2018	0.112	0.112	0.107	0.107
Marktprijs (APX + profielfactor)	0.038	0.038	0.038	0.038
Vermeden Energiebelasting		0.013		0.013
Vermeden ODE		0.0033		0.0033
Vermeden transportkosten		0.0086		
Voorlopig correctiebedrag 2018	0.038	0.063	0.038	0.055
Subsidiebedrag	0.074	0.049	0.069	0.057

De maatregel van een apart correctiebedrag voor netlevering en eigen verbruik beoogt om de aanwending van elektriciteit neutraal te behandelen. Voor iedere energie-eenheid die een SDE+-project opwekt, wordt immers vastgesteld welk correctiebedrag van toepassing is. Er is dus geen sprake van het bevoordelen van projecten met veel netlevering.